

HET GROENE WAASLAND

wordt uitgegeven in samenwerking met
Ons Streven, De Raaklijn, vzw Durme, Panneweel,
VELT, Wase Imkersbond, JNM, Hortus ter Saksen,
Lilienwerkgroep, Vogelbescherming, ABLLDvzw

COÖRDINATIE & BEHEER

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift 43ste jg - nr 4 - 15 december 2023 - nr 232

NATUUR EN MILIEU

Eco-velo-duct p04

trage wegen p18

Mopsvleermuis p20

Mercator p07

Basisbereikbaarheid p24

kalender p15 en 27

IN HET WAASLAND

Beste lezer,

Enkel als er een uitnodiging tot betaling voor 'het groene waasland' (=HGW) in dit nummer zit, **gelieve dan** Uw abonnement te hernieuwen door **8 Euro** over te schrijven op het rekeningnr **BE39 7310 4317 9119**.

Let op : Het kan zijn dat U dit tijdschrift ontvangt via een andere vereniging dan ABLLO en **dat U Uw abonnementsgeld betaalt via die vereniging:** Ons Streven; Vzw Durme; De Raaklijn; Hortus Ter Saken; CVN; Wase Imkersbond, .. .

U kan dan gewoon verder lezen...

!!!! Korting voor snelle betalers (vòòr 1 januari !):
zie <https://hetgroenewaasland.be/korting>

n a t u u r e n m i l i e u i n h e t w a a s l a n d

Vanaf 2023 heeft ABLLO vzw een administratieve vereenvoudiging doorgevoerd.

De verschillende soorten van lidmaatschap zijn allemaal verdwenen.

Enkel de korting voor snelle betalers is gebleven ...

Voor wie extra wil steunen, dat kan natuurlijk ook via hetzelfde rek. nr.

Indien U vragen heeft, kan U steeds telefoneren (03 775 19 31)

of een mailtje sturen naar groene.waasland@gmail.com

of volgende webpagina raadplegen:

<https://hetgroenewaasland.be/abonnement>

'Het Groene Waasland' verschijnt 4 keer per jaar (vanaf 2022).

In februari, april, oktober en december, telkens in het begin van de maand.
(dus niet in de zomermaanden)

Meer achtergrondinformatie over dit nummer:

www.hetgroenewaasland.be/klik

BIFN CUIT

"De economie is meer dan het winstbejag van enkelen. Je kunt alleen maar een voorstander zijn van een betere verdeling."

Lieve Blancquaert

KOK AU VIN

KONINGINNENHAPJE

Oxfam Wereldwinkels cadeaudagen 2023

Voor faire cadeaus, kwaliteitsproducten met respect voor de makers. Elk cadeau is uniek en vertelt een eigen verhaal. Hoe je van eindejaar de warmste tijd van het jaar maakt, ...

BEVEREN

9 en 10 december 2023
van 10 - 17u

In de polyvalente ruimte van de Sint Maarten Middenschool

Via de parking aan de Beukenhoflaan.

Vanaf 12 december is Wereldwinkel Beveren elke dag open van 9:30 - 17:00 (behalve op maandag van 14:00 tot 17:00).
Info 0497 468 231

Voor andere Wase Wereldwinkels:

<https://oxfambelgie.be/shop-finder>

Vul postnummer of gemeente in;
Klik op het icoontje op de kaart

"Fair trade geeft een extra smaakje. Je voelt dat het gewoon klopt. Hier mag ik van genieten."

Pascale Naessens

"Je kan zelf de switch naar fair trade maken, want alle beetjes helpen."

Coely

CAFÉ FRAPPÉ

DAME BLANCHE

"In de supermarkt weet ik graag wat ik koop: is het eerlijk gemaakt? Oxfam droeg bij aan dat bewustzijn."

Gustaph

"Fair trade betekent ook dat je respect voor de natuur hebt."

Wim Lybaert

E C O - V E L O - D U C T

**ECOVELODUCT EN WILDRASTER:
NIEUWE HOOP VOOR
BIODIVERSITEIT LANGS DE E17
IN WAASMUNSTER**

Langs de E17 in Waasmunster liggen enkele natuurgebieden die Natuurpunt in beheer of eigendom heeft. De Vaag en de Ketelbossen liggen ten zuiden van de E17, de Patotterijbossen ten noorden.

Helaas vormt de snelweg voor veel dieren van deze natuurgebieden een gevaarlijke barrière. Om die barrière weg te werken bouwde het Agentschap Wegen en Verkeer de bestaande brug Oudeheerweg-Heide over de E17 om tot een eco-veloduct. Dit is een brug met aan de ene kant een fietspad/voetpad en aan de andere kant een onverhard deel waar dieren de snelweg kunnen overste-

ken. Bovendien zijn op de brug enkele 'hop-overs' geplaatst. Deze speciale 'hop-overs' zijn vleermuispassages die ervoor zorgen dat deze nachtelijke vliegers op de juiste hoogte blijven tijdens hun oversteek, wat essentieel is voor hun veiligheid.

Deze bermbrug werd begin april opengesteld voor het publiek. In het najaar worden nog groenwerken uitgevoerd rond de brug en langs de E17.

Het eco-veloduct is een belangrijke stap in het behoud en de bescherming van de biodiversiteit in de omgeving van Waasmunster.

In Oost-Vlaanderen is er al een dergelijke eco-veloduct in Nevele, die in

Waasmunster is de tweede in onze provincie. Er werd aan beide zijden van de E17 ook een twee meter hoog wildraster geplaatst dat de dieren veilig naar de brug moet leiden.

Zoals hoger vermeld, konden we vorig jaar 3,8 ha in de Patotterijbossen aankopen, waaronder een berucht perceel aan de carpoolparking van Waasmunster. Na een constructief overleg met het Agentschap Wegen en Verkeer hebben we bekomen dat het traject van het wildraster aan de parking werd gewijzigd tot vlak bij de bosgrens. De 2 meter hoge af-rastering zal hopelijk het sluikestorten, en ander activiteiten die het daglicht niet mogen zien, bemoedigen.

Dirk Hylebos

Natuurpunt Waasland

Welkom op het ecoveloduct!

Een beestige fietsbrug

Op de autosnelweg onder de brug waren er regelmatig aanrijdingen met overstekende dieren. Daarom is deze brug omgebouwd tot een ecoveloduct of bermbrug. Dat is een natuurbrug voor dieren gecombineerd met een fiets- en wandelpad.

Van versnippering ...

Vlaanderen ligt bomvol wegen. Elke vierkante kilometer telt gemiddeld 5,3 kilometer weg. Gemiddeld om de 300 meter komt een dier op zijn tocht door het landschap een weg tegen.

De wegen snijden de natuur in kleine stukjes. Het leefgebied van diersoorten verkleint, waardoor ze moeilijker overleven.

... naar ontsnippering!

De Vlaamse overheid wil de stukjes natuur opnieuw met elkaar verbinden zodat dieren weer hun natuurlijke paden kunnen volgen. **Dat doen we door onze wegen uit te rusten met veilige oversteekplaatsen voor dieren.** Van grote ecoducten tot kleine tunneltjes en andere ingrepen. Samen maken ze een groot verschil.

Meer weten?

Kijk op wegenenverkeer.be/ontsnippering.

#WegenEnVerkeer #AWV #WijZijnAWV

BESTE NATUURLIEFHEDBER

Vorig jaar konden jullie reeds lezen over de tasjes met vogelvoer die wij verkopen. Ook dit jaar vullen wij weer tasjes... op deze manier helpen wij de vogels om de winter door te komen.

We verkopen deze tasjes aan 5€/stuk. De opbrengst gaat integraal naar kankeronderzoek.

Iedereen kent wel iemand die vecht tegen kanker of dat gevecht verloor.

Door kankeronderzoek rechtstreeks te steunen, hopen wij dat er meer mensen kunnen genezen van kanker of op z'n minst nog vele extra jaren comfortabel kunnen leven. Wil jij onze actie steunen?

Tasjes zijn te koop in ons 'winkelkje' op Sint-Jansplein 14, Sint-Niklaas.

Voor wie verder weg woont, kan ik ook de tasjes thuis bezorgen. Dan stippel ik een leveringsroute uit zodat iedereen kan kiezen uit een assortimentje.

Vorig jaar kwamen er verschillende enthousiaste kopers langs! Steun jij ons dit jaar ook? Zowel de biodiversiteit in jullie tuin als kankeronderzoek krijgen zo een duwtje in de rug! Oliobox (by Quatra) sponsorde dit jaar het vet. Breng dus jullie gebruikt frituurvet binnen in het containerpark of ophaalpunt.

Het komt op de 1 of andere manier goed terecht!

Dankjewel!

Leen D'haese en Co, 0475/84.94.35
leendhaese@telenet.be

EERBETOON AAN JOSEPH MAES

Hieronder staat de tekst zoals Paul De Meester die tijdens de uitvaart van Joseph Maes heeft uitgesproken, namens de Fietzersbond.

In maart 2004, net geen twintig jaar geleden ondertussen, was Joseph erbij toen Fietzersbond Sint-Niklaas werd opgestart. Hij was nog aan het werk en al sterk betrokken in andere verenigingen, zoals de KWB en WALO, maar hij was overtuigd dat ook in Sint-Niklaas mensen hun schouders moesten zetten onder de belangen van de fietsers. Om "Meer mensen veilig op de fiets" te krijgen, zoals de slogan van de Fietzersbond toen luidde. En dus nam hij ook dat engagement erbij, en hoe! Joseph werd meteen één van de trekkers en sterkhouders van onze afdeling.

Hij is dat al die jaren gebleven. Ook toen het moeilijk werd gaf hij niet op. Nog geen maand geleden was hij aanwezig op een infomoment over de situatie voor fietsers aan de noordkant van het station, waarna hij nog een mail stuurde om informatie op te vragen bij de stad. Niet dat hij in de kijker wou lopen, hij verzette vooral bergen werk. Als materiaalmeester kwam hij bij de maandelijkse kernvergadering zwaarbeladen aangefietst met de beamer en de 'catering' (niet toevallig fruitsap en wijn uit de Wereldwinkel, dat lag in de lijn van zijn mens- en wereldvisie). Niet alleen op vergaderingen maar bij andere acties was hij telkens één van de voortrekkers.

Maar hij was vooral een man met een groot hart, een enorme gedrevenheid en een goede, praktische kijk op de zaak. Hij gebruikte zelf de fiets, zowel voor functionele verplaatsingen als in zijn vrije tijd en had een scherp oog en heel wat ideeën om de situatie voor de fietsers te verbeteren: hij maakte dan schetsen en leverde de nodige argumenten. Eén voorbeeld uit de vele: in Industriepark-Noord moest en zou een fietspad komen om te zorgen voor ruimte en veiligheid voor de fietsers. Joseph schetste en beschreef hoe dat kon gebeuren. Hij zorgde dat de situatie ter plaatse werd bekeken met de mensen van de stad en bleef aan de kar duwen tot het er kwam.

Dat we met de Fietzersbond in Sint-Niklaas een goede band met het stadsbestuur hebben opgebouwd en daardoor al heel wat konden verwezenlijken, daarbij speelde Joseph een grote rol: hij stelde de agenda samen van de overlegmomenten met de stad en was tijdens die besprekingen de belangrijkste onderhandelaar. Warm, betrokken en gedreven als hij was, wist hij de juiste toon te vinden voor een kritisch-constructieve samenwerking.

Het was een voorrecht om met deze fijne vriend samen te werken. In het besef van de kwetsbaarheid van het leven, zal hij ons blijven uitdagen om zijn idealen na te streven.

PLAN MERCATORKNOOP TE SINT-NIKLAAS

Te duur,
niet duurzaam
genoeg en
reeds verouderd

Westelijke
Ontsluiting
Waastrandhaven

WOW (gepland)

Huidige
verkeerswisselaar

Slurf N70-E34
(gepland/omstreden)

1)

Waar situeert zich de Mercatorknoop, die de N70 en de Ring van Sint-Niklaas (R42) aan elkaar koppelt?

De geplande verbinding tussen de E17 en de N70 naast spoorlijn 54 noemt men de **oostelijke tangent van Sint-Niklaas**.

Daar wordt weinig bezwaar tegen gemaakt.

Als ook de **Slurf (N70 - E34)** zou worden aangelegd, *kan* sluisverkeer ontstaan vanaf de E17 naar de E34 via de N70 (en omgekeerd). Dat moet absoluut vermeden worden.

zie hetgroenewaasland.be/slurf

Slurf N70-E34
(gepland/omstreden)

N70 Grote Baan

Nieuwkerken

Spoorlijn L59

HAASDONK

Oprit
Haasdonk

SINT-NIKLAAS

MERCATOR
KNOOP

geplande
Oostelijke
Tangent
E17 - N70

2)

De aanpassing van de Mercatorknoop kan ook **kansen geven** aan de Passtraat, die dan kan worden omgevormd tot een „straat van de toekomst”.

spoorlijn
L54

E17
Temse

N16

Zwembad

N70

N70

R42
Singel

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

Passtraat

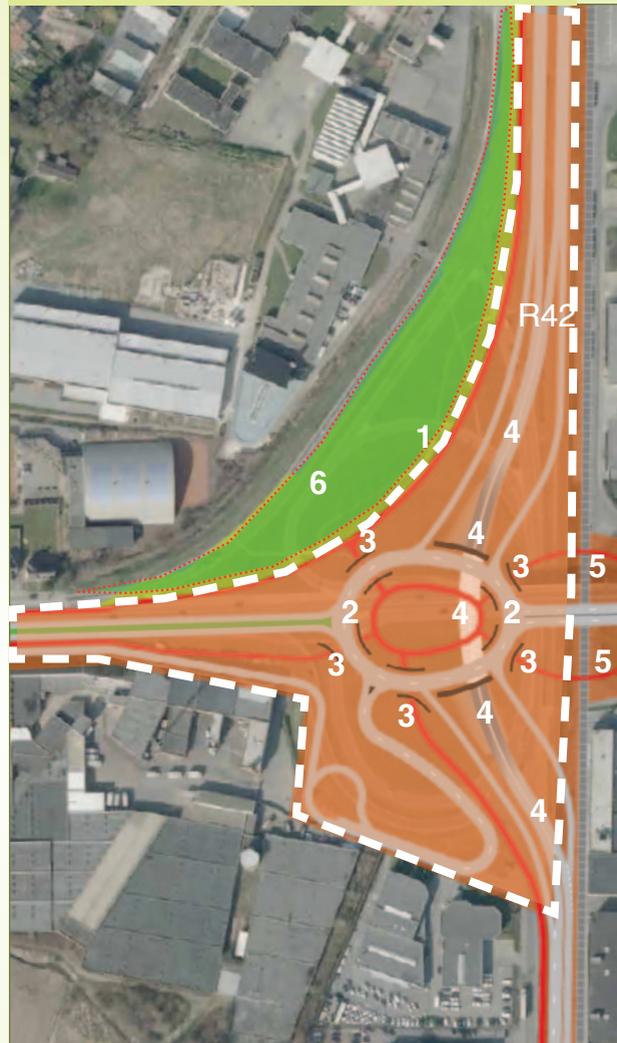
Passtraat

I huidige wisselaar: (een jaren-60-constructie)

II geplande wisselaar: (plan reeds 15 jaar oud)

oppervlakte huidige wisselaar:
6 ha of 2 maal opp Markt

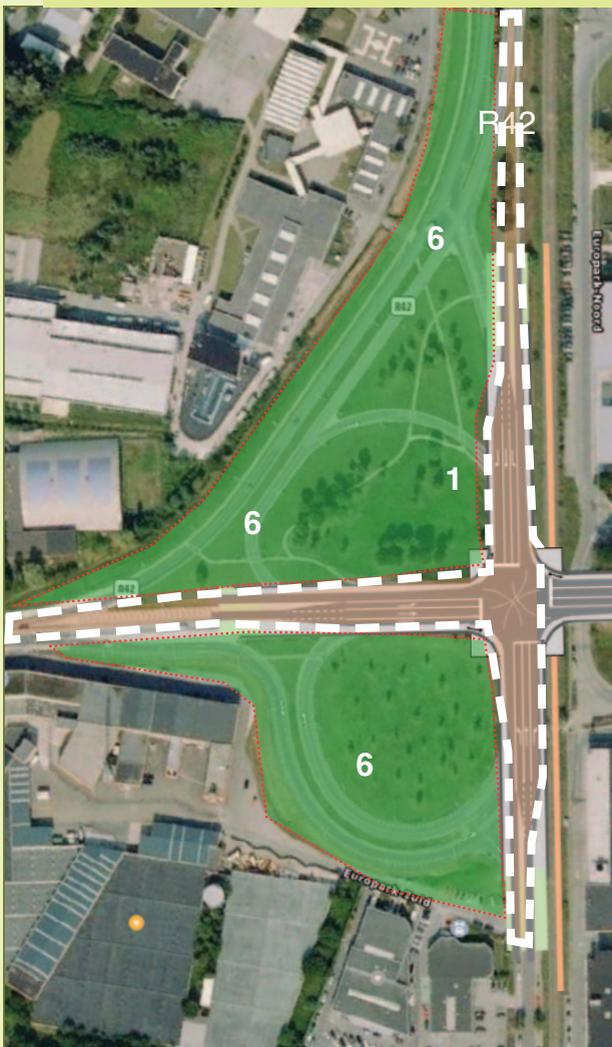
oppervlakte geplande wisselaar:
ongeveer 4,5 ha of 1,5 maal opp Markt

Enkele problemen bij het voorgestelde ontwerp (II):

- 1 Witte stippellijn = gebruikte oppervlakte. Ook de geplande wisselaar (II) verorbert veel ruimte.
- 2 Ruim één hectare voor een veel te grote rotonde
- 3 Vijf fietstunnels is teveel van het goede. Met een ander compact ontwerp kan dit vermeden worden.
- 4 Een overbodige en dure wegtunnel.
- 5 Twee fietsbruggen over spoorlijn 54 met een te grote helling. Die fiets bruggen kunnen worden vermeden door een eenvoudig ander ontwerp.
- 6 „Gewonnen” oppervlakte (in groen aangeduid)

III kruispunt als wisselaar: (compact voorstel ABLLO vzw)

De Markt van Sint-Niklaas als vergelijkingsbasis voor de oppervlakte

oppervlakte kruispunt: ongeveer 1 ha of ongeveer één derde van de opp Markt

vergelijk de oppervlakten met die van de grootste Markt van het land: 3 ha

groene zones (6) : „gewonnen” oppervlakte

KANSEN voor de Passtraat en omgeving(III)

De aanpassing van de Mercatorknoep kan ook **kansen geven** aan een vlakbij gelegen wijk, namelijk die van de Passtraat. Door het kruispunt van de Passtraat met de N70 op te heffen en te vervangen door een fietstunnel enerzijds en voor het autoverkeer een aparte (Hollandse) aansluiting anderzijds, kan de hele Passtraat omgevormd worden tot een verkeersluwe straat, een „straat van de toekomst”. Omdat er evenwijdig met de Passtraat een weg ligt die perfect het (doorgaande) autoverkeer kan opvangen! nl (Europark Noord en Europark Oost).

Wij willen de aanpassing van de huidige Mercatorknoep koppelen aan het verbeteren van de leefkwaliteit van de bewoners van de Passtraat.

PROBLEMEN ivm nieuwe fietsvademeccum

Het huidige plan van de Mercatorknoep maar ook van de **hele Oostelijke Tangent** voldoet niet meer aan de (nieuwe) normen van het fietsvademeccum uit 2023. (Oa de breedte van fietspaden, ...).

Een herziening van het hele plan is ook op dat vlak noodzakelijk !

Plan Mercatorknoop te Sint-Niklaas : Te duur, niet duurzaam genoeg en verouderd

De Mercatorknoop wil men opnieuw aanleggen als knooppunt van N70 en R42. Het wegverkeer zal in de toekomst in vier richtingen voorrang krijgen op alles: Prins Boudewijnlaan richting Beveren en naar het Zwembad (N70), de Singel naar het station (R42) en Europark-Zuid naar de E17 naast de spoorlijn 54 naar Mechelen (R42). Het eerste planidee voor dit knooppunt is ontstaan in het eerste mobiliteitsplan. Nu, 25 jaar later, beantwoordt het ontwerp van de Mercatorknoop niet meer aan de inmiddels gewijzigde beleidsvisies en beleidsregels van Ruimtelijke Ordening (nu Omgeving) en Mobiliteit zoals: verspilling van schaarse ruimte (het gaat om bijna 5 hectare terreininname) en bijna éénzijdig op de auto afgestemd (tegen de opvatting in van de perfecte overstapvoorzieningen met Hoppinpunten).... Het plan van de Mercatorknoop is te duur, niet duurzaam en verouderd.

>>> Te duur plan

Het hele project van de Oostelijke Tangent werd in maart 2017 op 72.000.000 € geraamd, zonder de onteigeningen. Nu zou dit ruim **100.000.000 €** kosten. HGW wil meer omgevingskwaliteit en betere mobiliteit met minder kosten. Laat ons beginnen met enkele fantasietjes van de Mercatorknoop in vraag te stellen:

Zo stelde het Vlaamse Gewest de Mercatorknoop ruim vijftien jaar geleden voor.

De mercatorknoop

Overzicht raming voorontwerp Oostelijke Tangent

exclusie onteigeningen, per 13 maart 2017

Omschrijving werken	kostprijs €
Werken ten laste van Vlaamse Gewest	
werfinrichting	250.000,00
algemene voorbereidende werken en grondwerken	7.673.639,34
wegeniswerken	15.343.130,00
rioleringswerken	6.973.350,00
kunstwerken	35.686.036,36
brug N70 over spoor	1.150.180,85
elektromechanica tunnels	595.000,00
verlichting	898.722,76
verkeerslichtenregeling Europark-Zuid	96.237,43
groenaanleg	276.494,70
Subtotaal	68.942.791,44
Werken ten laste van de stad Sint-Niklaas	
algemene voorbereidende werken en grondwerken	176.757,84
wegeniswerken	1.078.105,00
rioleringswerken	1.758.875,00
Subtotaal	3.013.737,84
Detail raming voorontwerp Mercatorknoop	
grondwerken (forfaitair)	682.997,76
autotunnel (een)	6.418.137,35
fietsbruggen (twee)	1.163.750,18
fietstunnels (vijf)	981.107,13

Detail de raming voorontwerp de Oostelijke Tangent en daaronder, van de Mercatorkoop van 13 maart 2017. Vandaag zal deze raming minstens 30 % hoger uitkomen.

- Is de extra ruime rotonde, tot 120m diameter, nodig? Bijgevolg zijn daaronder vijf fietstunneltjes nodig? Deze tunneltjes zijn begroot op **1.000.000 €**.
- Is de eronder gelegen autotunnel nodig? Zoals de huidige, verkeerd liggende tunnel aan het zwembad, heeft die geplande tunnel weinig nut; want hij dient enkel om sneller tot stilstand te komen aan de verkeerslichten van de Raapstraat.

Deze tunnel werd in 2017 begroot op **6.400.000 €**.

- Zijn de twee fietsbruggen over de spoorlijn nodig? Misschien goedbedoeld, maar niet interessant voor de zwakste weggebruikers in deze school- woonomgeving: met lastige hellingen tot 7m boven het spoor? Zij werden geraamd op bijna **1.700.000 €**.

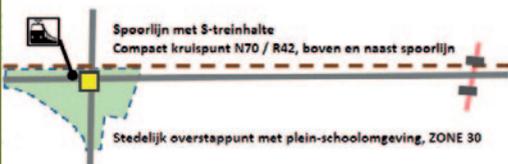
1. Passtraat, Singel en N70 kunnen groener

- Passtraat, enkel lokaal verkeer, fietsstraat, vergroening
- Singel en N70, als Boulevard
- Circulatiemaatregelen, enkel stappers en trappers

2. De drie Europarken kunnen beter ontsloten worden

- Stappen en trappen via Passtraat en via station Oost (zie detail)
- Fietssnelweg F18, Sint-Niklaas - Mechelen, langs R42 en via Damstraat
- Wegverkeer direct op N70 / R42 aangesloten

3. Mercatorknoep, biedt ruimte voor stad en overstap

>>> Het kan duurzamer

HGW stelde in het nummer 196, 218 en 219 al een alternatief voor door globaal te denken en ernaar te handelen op lokaal vlak. Het is nog niet te laat. Want er moet nog een omgevingsvergunning aangevraagd worden. Zo wint de omgeving én de mobiliteit:

- 1. Passtraat, Singel en N70 kunnen groener.** De Passtraat kan een verkeersluwe fietsstraat worden, door het 'tegelwippen' van overbodige voet- en fietspaden. Dit in combinatie met doordachte circulatiemaatregelen (zie bovenstaande afbeelding). Goed voor bijna 1 ha winst voor vergroening en voor een veel rustiger en veiliger straat. De Singel kan met minder rijstroken. In de plaats daarvan komt er een stadsbos met er doorheen de fietssnelweg F18 Sint-Niklaas - Mechelen: bijna 1 ha winst. De N70 wordt als groene boulevard aangelegd (=beslist beleid).
- 2. De drie Europarken kunnen beter worden ontsloten.** Met de realisatie van de fietssnelweg F18 en aansluitingen links en rechts (waaronder de Damstraat). Zo krijgen fietsers een heus netwerk, zonder risico's van het wegverkeer.
- 3. De Mercatorknoep biedt ruimte voor stad en overstap.** Voor het wegverkeer kan het veel compacter met een conflictvrij met lichten geregeld kruispunt. Dit biedt voldoende afwikkelingscapaciteit, omdat er voor en na dit kruispunt in de vier richtingen nog met lichten geregelde kruispunten zijn. Door dit pal naast en boven de spoorlijn te bouwen komt er bijna 5 ha vrij op het

maaiveld voor meer natuur in de buurt. Op dit maaiveld krijgen fietsers, voetgangers en natuur voorrang op het autoverkeer binnen een aaneengesloten zone 30. Een S-treinhalt kan voor een perfecte ontsluiting instaan.

>>> Verouderd ontwerp

Het voorliggende plan van de Mercatorknoep moet hertekend worden in het kader van de nog te verlenen omgevingsvergunning (bouwvergunning). Enkel zo is het mobiliteits- en omgevingsbeleid ernstig te noemen met betrekking tot:

- 1. Omgevings-kwaliteiten.** Het verouderde plan van de Mercatorknoep volgt het betonstop-principe niet. De knoop bevat te veel beton, overbodige bruggen en tunnels. Het ontwerp is een enorme verspilling van ruimte en geld. Het is een eerder banaal, technisch wegeverhaal. Omgevingskwaliteit voor de buurt komt er niet: noch in de naburige straten (Passtraat), noch op de Singel R42 en de N70 noch op het knooppunt zelf.
- 2. Betere mobiliteit.** Vlaanderen volgt het **stop**-beginsel niet. Dit houdt in: eerst ontwerpen voor **stappers**, dan **trappers**, dan **openbaar vervoer** en daarna **privévervoer** (auto). Hier gebeurt het omgekeerde. Men doet niets voor de voetganger, iets voor de fiets en niets voor openbaar vervoer en dus niets voor de zorg van de overstap. Het is net die nieuwe overstapcultuur die met Hop-pin verkocht wordt.

In een uitgebreide diareeks vind je een voorstel van een meer duurzame verkeersstructuur en de opwaardering van de omgevingskwaliteiten.
hetgroenewaasland.be/mercatorknoep

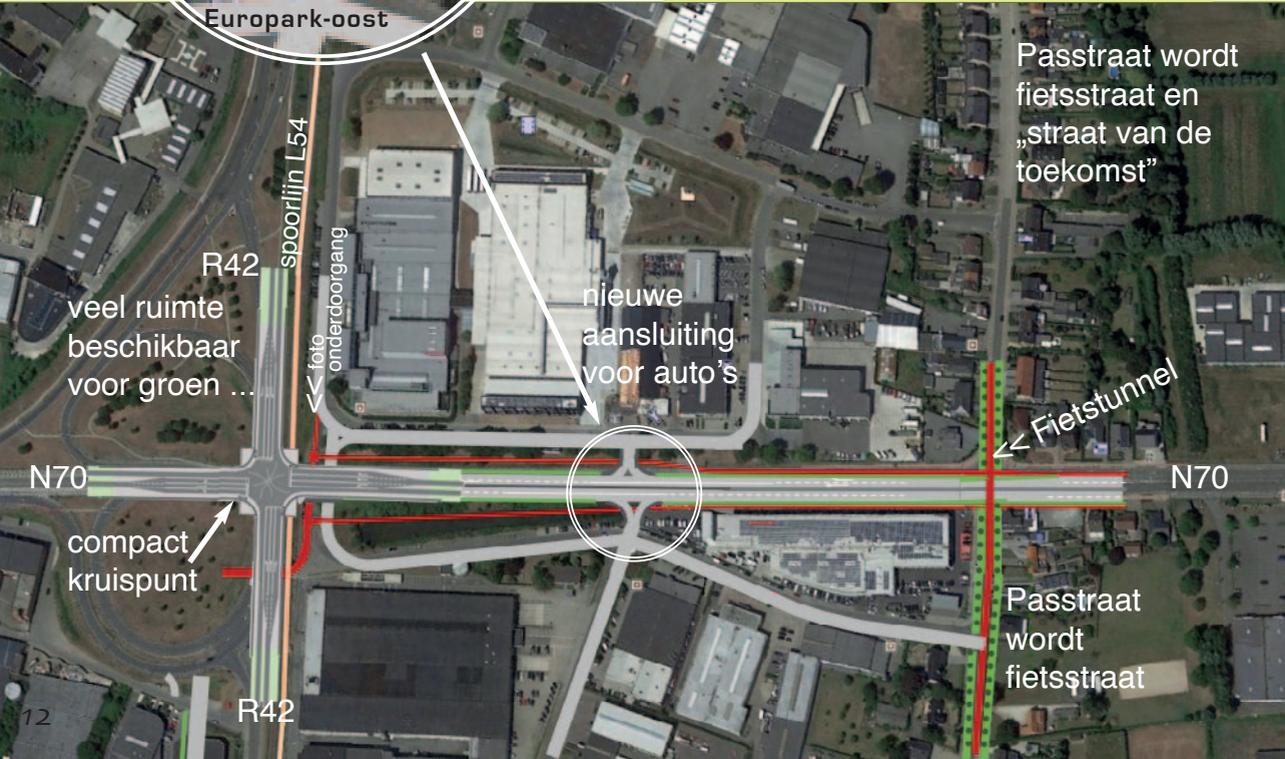
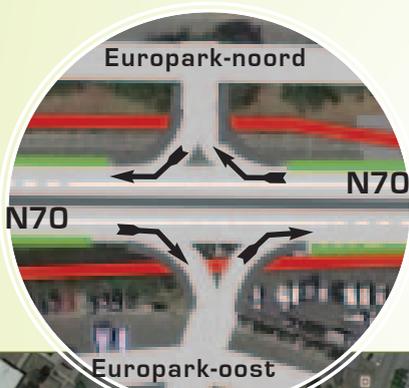

Besluit. Het 15 jaar oude ontwerp van Mercatorknoop is achterhaald. Heeft men nog steeds niet begrepen, dat de vijand van de auto iedere andere auto is?

Meer weten?

>> hetgroenewaasland.be/mercatorknoop

Hieronder en op p13 staat een voorstel om het bestaande kruispunt Passtraat/N70 te vervangen door een Hollandse aansluiting. Daardoor kan er een kruispunt met lichten verdwijnen op de N70.

Passtraat wordt fietsstraat en „straat van de toekomst”

Passtraat wordt fietsstraat

Geen (gelijkgronds) dwarsend verkeer meer.
 Alle bewegingen blijven mogelijk vanaf de omgeving Passtraat naar de N70 en omgekeerd.

Voorbeeld :
Van zone A naar 'De Ster':
 via de onderdoorgang onder de N70.
Naar zone A vanaf het zwembad gaat ook via de onderdoorgang.

Stop-beginsel
 Eerst ontwerpen voor **s**tappers,
 dan **t**rappers, dan **o**penbaar vervoer
 en daarna **p**rivévervoer (auto).

foto onder: hoeveel verschillende verkeersmodi zijn hier te zien?
 voetganger (stilstaande fietser die het spoor gaat kruisen), fietser, trein, auto, luchtballon, Misschien zit er ook nog een vliegtuig in de lucht ?

Ideeën kunnen veranderen
 ... door de tijdsgeest,
 ... door een beter inzicht, ... ;
 men noemt dit **voortschrijdend inzicht**.
 Sint-Niklaas gaat de bestaande infrastructuur van de Markt na 20 jaar dienst helemaal heraanleggen omwille van ...
voortschrijdend inzicht.

De Mercatorknoop bestaat enkel nog maar als een plan en is nu al verouderd.
 Waar wacht men dan op om ook dit plan aan te passen?....

**DOSSIER T: 15/10/2023 -
ONDERZOEK IN TIELRODE**

Jaagpad, Sint-Jozefstraat, Kaaistraat, Broekstraat, Korte Gewinde, Kouterwegel, Roomakkerwegel, Hofstraat, Gentstraat, Kaaiewegel, Jaagpad ... trefwoorden voor de reconstructie van de gevolgte route.

Tielrode Broek, Sint-Jozef kapel, Basisschool, 't Senaat, hoogstam boomgaard, de Abtskouter, Meise, Atomium, kleiputten, Durmetuin, paardenpolder ... trefwoorden voor het motief.

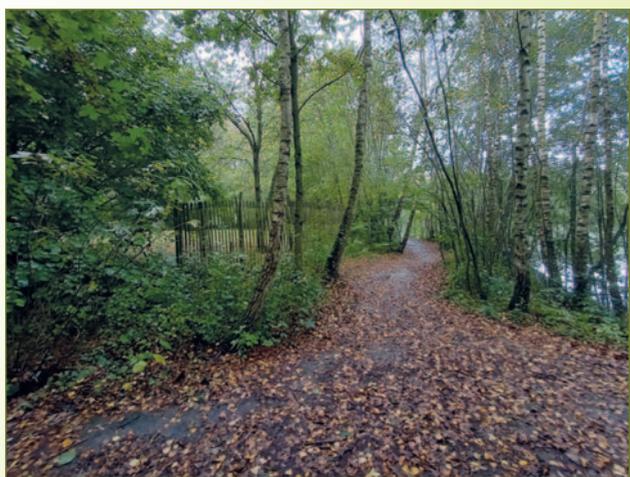
97ha, ontstaan Tielrode, altaar, schenkingen paus en bisschop, cafés, brouwer, Schaarbeekse kriecken, ossen, hoogste punt, uitkijkpunt, stapsteen, bosorchis, fuut, aalscholver, eikentuin, moerassig, getijde ... de feiten.

De beelden:

Reconstructie: 15 betrokkenen en 1 gids, met zon en regen, al wandelend en observerend in Tielrode.

Conclusie:

De dag van de Trage weg in Tielrode.

**PRIJSUITREIKING ZOMERZOEK-
TOCHT 'ONZE NATUUR'
VRIJDAG 20 OKTOBER**

Elk jaar vragen we ons af wat Gert deze keer voor ons in petto zal hebben. En ja hoor, de zoektocht was weer een pareltje met uitdagende vragen.

Het was dan ook uitkijken naar ons rapport. Bij de fotozoektocht was het vooral hard zoeken naar een klein pimpelmeesje. Zelfs als je het muurschilderij gevonden had, was het niet evident om het vogeltje terug te vinden. Bij 1 vraag gaf hij het juiste antwoord cadeau. Vraag 17 had als antwoord 17. Bij andere vragen moest je wel heel hard zoeken en niet te snel denken dat het antwoord volledig juist zou zijn.

Burgemeester Hugo Maes en Debby Vermeiren waren vanwege onze samenwerking met de gemeente aanwezig om de prijzen uit te delen. Bij de fo-

towedstrijd waren er heel wat deelnemers die foutloos bleven en dus besliste de schiftingsvraag over de winnaar. Frankie Verhulst mocht de hoofdprijs mee naar huis nemen gevolgd door Christ'l Van De Wouwer en Luc Robbrecht.

Bij de vragenronde was de uitslag veel duidelijker. Ann van Raemdonck bleef als enige foutloos. Sandrina en Stefanie Van Broeck hadden slechts 1 foutje. De schiftingsvraag was bij deze ronde niet bepalend, maar er was wel een prijs voorzien voor Peter De Wreede die het juiste antwoord het dichtst benaderde.

Proficiat aan alle deelnemers. Voor de mensen die van plan zijn volgend jaar mee te doen kan ik alvast verklappen dat het thema "Reinaert De Vos" zal zijn.

ROOMACKER,... ZICHT OP UITZICHT!

Als je geregeld wandelt op het provinciaal domein, zag je het misschien al. Op de grond, tussen de zuidelijke waterput en de akker, twee blauwe stenen.

Niet zomaar stenen die je overal wel vindt, maar gegraveerde vlakken met een boodschap. Wat erop afgebeeld staat is eenvoudig te begrijpen en nodigt uit om te handelen. Op de grootste steen zie je de afdruk van voetzolen...je twijfelt niet om erop te gaan staan. Voor je voeten zie je, op de tweede steen, waar het om gaat. Je staat nu in de juiste richting precies op de plek waar je een deel van het Atomium kan zien. Tenminste, als het weer mee zit of je een goede verrekijker bij hebt. Soms kan je zelfs "de bollen" zien schitteren in de zon.

Een derde object dat onderdeel uitmaakt van de installatie helpt je om je blik op de juiste plaats vast te leggen. Inderdaad, op enkele meters voor je staat een 'vizier'. Twee verticaal geplaatste bamboestokken, waartussen het Brusselse monument, dat op 27 km afstand in vogelvlucht staat, zich aan de horizon laat bewonderen. Een uitkijkpunt!

Een eenvoudig concept met schitterende uitwerking.

Uw burgerbeweging heeft dit mooie geheel gerealiseerd om de landschappelijke waarde van het gebied in de verf te zetten. Het idee om iets te doen met dat uitzicht, werd ons ingefluisterd door een bestuurslid van Ons Streven. Het sprak ons aan en we vormden een werkgroepje. Van het plaatsen van een bord, over een plank op de grond met voeten op geschilderd, kwamen we uiteindelijk tot dit resultaat. We zijn er fier op!

Het heeft zijn tijd geduurd vooraleer het klaar was. Alles wat we ondernemen wordt besproken op

Dit positieve gebaar beschouwen we als een geschenk voor het dorp en alle bezoekers van het Provinciaal Domein De Roomacker. We zijn blij dit te kunnen doen, want stel dat er in 2017 geen burgerverzet was geweest... Het uitzicht zou verloren zijn gegaan en de verkaveling een feit. We hebben dat voorkomen door volgehouden verzet. Ook daar zijn we fier op.

Op 23 november 2023 zal op de commissie Ruimte van de gemeente Temse het resultaat bekend gemaakt worden van de gesprekken tussen het gemeentebestuur en de bouwpromotor.

We hopen u in het volgende Streverken goed nieuws te kunnen brengen.

*Afdeling van Milieuwerkgroep,
Ons Streven vzw*

onze tweemaandelijks vergaderingen en ook bij Ons Streven. Daar komt wikken en wegen en zus en zo aan te pas. Kunst- en vliegwerk is het niet geworden en dat is goed. Een kernlid tekende het ontwerp, een ander zocht bamboestokken, weer een ander stenen, een sympathisant bood aan om de gravure te maken, een ander bedacht het vizier... en iemand werkt nu nog aan het laatste loodje, een bordje met ons logo om aan het vizier te bevestigen.

Op 10 oktober kon de installatie uiteindelijk gebeuren. Dat deden we in bijzijn van de provinciaal afgevaardigde die enthousiast toekeek. Ze hielp ons met het exact plaatsen van het vizier. Met enkele helpende handen was de klus vrij snel geklaard.

LIFETIME ACHIEVEMENT AWARD TRAGE WEGEN

Begin dit jaar kreeg Temse van de provincie Oost-Vlaanderen de Lifetime Achievement Award Trage Wegen.

Om deze Award op 07 oktober 2023 te vieren nodigde Temse de wegsporters uit van de trage wegen in Temse, dankzij wie ze de Award in de wacht konden slepen, uit voor een wandel- speelnamiddag met foodtruck.

Menig wegsporter, waaronder leden van de milieugroep Ons Streven Tielrode, verzamelden aan het na-

tuurhuis te Steendorp. Onder een stralende zon en na het welkomstwoord van schepen Debby Vermeiren, kon genoten worden van een gegidste wandeling ter plaatse en 'trage spelen': kubb, petanque,...

Met een aangeboden warme hap en een dubbele consummatie werd de dag afgesloten.

GEZINSUITSTAP: ZATERDAG 26 AUGUSTUS

Ook dicht bij huis valt er heel wat te beleven. Een beetje verborgen achter winkels, bedrijven en huizen ligt een 100 jarig bos dat nog volop uitbreidt. In dit bos kregen we kort enkele technieken, die van pas komen om in de natuur te overleven, aangeleerd onder de deskundige leiding van de Puytvoetgidsen.

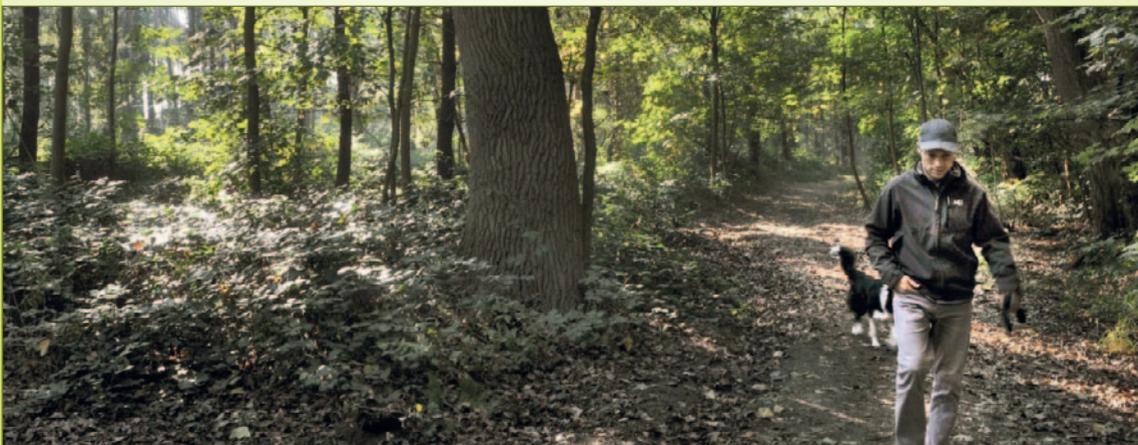
- Vuur maken met vuursticks, watten, kurkdroog gras, houtschilfers en katoen.

- Veilig omgaan met een bushcraftmes. Mooie figuurtjes uitsnijden uit takken.

- Eetbaar onkruid plukken en een heerlijke soep maken op een gezellig kampvuur.

Ons meegebracht lunchpakket nuttigden we met die zelfgemaakte soep in de vrije natuur.

Na een kleine siësta reden we met ons stalen ros richting de Veldstraat in Temse. Daar werden we ontvangen door bezige bij Kris Heirbaut. Hij is al jaren doende om zijn boerderij zo milieuvriendelijk mogelijk te maken. Velden met on[kruiden] die het land vruchtbaarder maken,

'NACHT VAN DE DUISTERNIS'. BETER TE VROEG, DAN TE LAAT 😊

Ja, het klopt... we waren een week te vroeg met ONZE 'Nacht van de Duisternis'.

En eigenlijk deden we hiermee nog een goede zaak ook, want we konden profiteren van een zeer zachte herfstavond. Top weertje voor een avondwandeling.

De nog redelijke temperaturen zorgden voor nog veel activiteit van insecten, waardoor ook de vleermuizen nog in volle jachtmodus stonden. Het duurde dan ook niet lang voor we de eerste waarneming hadden ter hoogte van de Durmetuin. Eerst gedetecteerd via de BAT-Detector van vleermuiskenner Staf, om ze daarna boven onze hoofden te zien jagen.

Na de Durmetuin trokken we verder richting de Roomacker, hopende op de watervleermuis. En ja, ook dezen lieten niet op zich wachten en konden dan ook op een paar bewonderingskreten rekenen als ze laag over het water langs scheerden.

Na de korte, maar leuke wandeling, deed gids Staf z'n best om ons allemaal nog iets bij te leren over deze bijzondere beestjes, hun nut en hun uitdagingen. Iets

waar groot en klein zeker en vast iets van opgestoken heeft. Dat de vrouwtjes na het paren de hele winter het zaad in hun lijfje bewaren en dat pas daarna de bevruchting plaatsvindt, was één van de bijzondere weetjes.

Graag willen we iedereen bedanken voor de talrijke opkomst, de enthousiaste deelname en natuurlijk in het bijzonder, Staf voor de kundige uitleg en de begeleiding.

➤➤➤➤➤ goed voor de dieren en de natuur en een streling voor het oog wanneer de bloemen bloeien. Hij is ook bezig met hennep te verbouwen. Vooraleer je de politie wilt verwittigen: het is de industriële versie die gebruikt wordt voor isolatie. Deze bevat maar in heel minieme mate de stof die hallucinaties opwekt. Je zou een heel veld moeten roken om er iets van te voelen. Hij heeft ons ook de stallen laten zien waar de koeien zorgen voor de melk voor de ijsjes.

Niet verwonderlijk dat we zin kregen om te proeven van de lekkere ijsjes.

Kris Heirbaut is ook heel bekend voor zijn productie van algen om te gebruiken in allerlei lekkernijen.

We kregen dan ook algenijs, algenchocolade en algenkaas aangeboden als proevertje. Deze vielen allemaal heel erg in de smaak.

VLEERMUISNIEUWS: MOPSVLEERMUIS 2023 UPDATE

Tot 2014 stond de mopsvleermuis in Vlaanderen geboekstaafd als uitgestorven. Ook in Nederland werd de soort als uitgestorven beschouwd. Sinds 2015 hebben vrijwilligers in het noordelijk deel van Oost-Vlaanderen (Waasland regio) minstens vier kraamkolonies gevonden waar ze zich voortplanten, goed voor een populatiegrootte van naar schatting 150 tot 200 dieren. Net zoals in de periode 2015 tot 2019 konden in de zomer van 2023, mede dankzij zenderonderzoek opnieuw minstens vier kraamkolonies gevonden en opgevolgd worden, waarvan één op een nieuwe locatie. Verschillende van de mopsvleermuizen gaan ook regelmatig foerageren tot vrij ver in het Nederlandse Zeeuws-Vlaanderen.

In augustus 2014 werd met één toevallige geluidsopname van Joris Everaert de aanwezigheid van mopsvleermuis bevestigd in het Oost-Vlaamse Waasmunster. Dit was zeer opmerkelijk nieuws want de soort was officieel uitgestorven verklaard in Vlaanderen. De laatste bevestigde waarneming dateerde toen al van 13 jaar eerder, nabij Beerem in West-Vlaanderen.

het onderzoek van 2015 tot 2022

Vrijwilligers van de Vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt, vzw Durme en Stichting Het Zeeuwse Landschap hebben sinds het najaar van 2014 intensief onderzoek verricht met batdetectors, warmtebeeldkijkers en zendertjes. Bij het zenderonderzoek in 2015 tot 2019 en opnieuw in 2023 werden tijdens de zomer vrouwtjes van de mopsvleermuis gevangen en voorzien van een klein radiozendertje dat op de rug kleeft en na 1 à 2 weken automatisch afvalt. Met behulp van ontvangers en antennes kan de locatie van de dieren dan realtime worden bepaald, niet alleen overdag in de kraamkolonie (waar de vrouwtjes hun jongen grootbrengen), maar ook op hun veel gebruikte vliegroutes en in de gebieden waar ze 's nachts op insecten gaan jagen. In tegenstelling tot radiozendertjes zou het gebruik van GPS-zendertjes nog meer gedetailleerde informatie opleveren, maar helaas zijn deze voor kleine tot middelgrote vleermuizen zoals de mopsvleermuis nog te zwaar om te gebruiken. In de periode 2015 tot 2019 konden zeker 4 tot

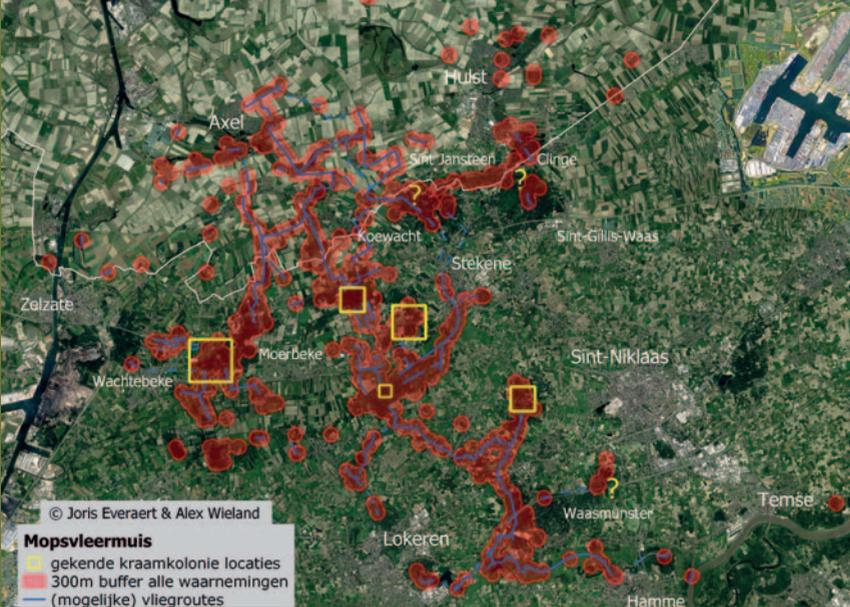
mogelijk 5 kraamkolonielocaties gevonden worden in het Waasland, met tot bijna 100 vrouwtjes en jongen. De populatie inclusief mannetjes werd in 2019 geschat op ongeveer 150-200 dieren. Eén kraamkolonie was steeds achter een luik van een huis in Belsele, een deelgemeente van Sint-Niklaas. De andere kraamkolonies werden aangetroffen achter de losse schors van dode canadapopulieren, grove dennen of Amerikaanse eiken. De boomkolonies wisselen regelmatig van boom. Het is dus belangrijk dat potentiële koloniebossen een groot netwerk hebben van (dode) bomen met holtes en losse schors.

Bij het in kaart brengen van het leefgebied van de mopsvleermuis kwamen ook grote verrassingen aan het licht. Sommige gezenderde dieren vlogen 's nachts vele kilometers naar de jachtgebieden. Het langeafstandsrecord is in handen van een gezenderd vrouwtje uit de kolonie van het Heidebos, dat in 2019 tijdens sommige nachten via een omweg in Nederland laat in de nacht ook nog een bezoek bracht aan de bossen van Stekene ten noorden van de E34, om daarna weer langs dezelfde route terug te keren. Heen en terug legde ze daarbij een verbluffende 50 km af in één nacht. Een ander gezenderd vrouwtje, van de luikenkolonie in Belsele, ging in 2019 elke nacht 7 tot 10 km zuidelijker gaan jagen in de bossen en schorren langs de Durme in Waasmunster en Hamme. Maar op een windstille warme nacht ging ze langs de Durme nog verder oostwaarts tot aan de wilgen-schorren langs de Sombeekse meersen, heen en terug ook een mooie 30 km. Dit vrouwtje vloog bovendien ook elke nacht over de E17 t.h.v. de bossen van Waasmunster waar de snelweg diep in de cuestarug ingegraven ligt.

In 2020, 2021 en 2022 werden geen mopsvleermuizen gezenderd maar enkele kraamkolonielocaties konden wel opgevolgd worden dankzij het gebruik van een warmtebeeldkijker waarmee

foto Bram Conings

den ook opgevolgd. Zo kon de 'luikenkolonie' aan het gekende huis in Sint-Niklaas enkele keren geteld worden dankzij de attentvolle bewoner, en de kraamkolonie in het Heidebos kon verschillende keren gevonden en geteld worden dankzij het gebruik van een warmtebeeldkijker. Deze kolonie is de grootst gekende van het Waasland, en tegelijk dus ook van Vlaanderen, met een aantal variërend van 32 tot 49 vrouwtjes + jongen (minstens 40 in de zomer van 2023).

warme plekken van de dieren in de bomen konden gevonden worden. Ook de luikenkolonie werd opgevolgd omdat deze in de zomer vaak aan hetzelfde huis gesitueerd was. Met batdetectors konden tijdens alle jaren ook nieuw gekende vliegroutes en foerageergebieden verder in kaart gebracht worden, zowel actief in realtime tijdens wandelingen als passief op vaste meetplaatsen met verschillende automatische batdetectors. Vanuit het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) werden zo ook verschillende keren enkele automatische batdetectors ter beschikking gesteld.

onderzoek in 2023

Midden juli 2023 werd weer een 'mopsvleermuis zenderweekend' georganiseerd met heel wat vrijwilligers. In bijna alle gebieden nabij eerder gekende kraamkolonies werd getracht om mopsvleermuizen te vangen en vrouwtjes tijdelijk te voorzien van een zendertje.

In het Wullebos in Stekene en Moerbeke-Waas en in de bossen rond de Moervaart en Stekense vaart in Sint-Niklaas en Moerbeke-Waas kon telkens een vrouwtje gezenderd worden. Deze brachten de onderzoekers naar twee kraamkolonies: in het Wullebos in Stekene en in een andere boszone meer zuidoostelijk in Stekene. Dat laatste gebied is een nieuw gekende kraamkolonielocatie. In het Wullebos zaten de dieren steeds achter de losse schors van afstervende of dode grove dennen. In de verderop gelegen boszone werden de dieren vastgesteld achter de losse schors van een dode canadapopulier, zomereik, en voor het eerst beschreven ook achter de losse schors van dode sparren. Twee andere kraamkolonielocaties wer-

Tijdens het zenderweekend in 2023 werden ook mannetjes gevangen in het Wullebos en in het provinciaal domein Puyenbroeck in Wachtebeke. In Puyenbroeck is het altijd onduidelijk geweest of daar ook een kraamkolonie aanwezig is. Mogelijk verblijven daar soms individuen of kleine groepjes, maar de grote kolonie van het Heidebos is niet zo veraf.

Vooral het gezenderde vrouwtje uit de kolonie in het Wullebos leverde in 2023 veel extra informatie op over de gebruikte vliegroutes en het foerageergedrag. Dit vrouwtje ging elke nacht tot vrij ver in het Nederlandse Zeeuws-Vlaanderen foerageren, vooral tot in enkele gebieden rond Axel. Bosranden maar vooral ook wegen met veel bomen langs werden als vliegroute gebruikt. Naast enkele boszones en dreven, werd ook quasi elke nacht geoerageerd bij relatief jonge esdoorns langs een weg in akkerland ten noordoosten van Axel. Het is algemeen gekend dat elke mopsvleermuis zijn/haar favoriete foerageergebied heeft en dat werd in de voorbije jaren ook duidelijk vastgesteld in het Waasland en Zeeuws-Vlaanderen. Oude loofbossen zijn vaak ook een favoriete plek als foerageergebied.

Het blijft wel onduidelijk of er ook in de bossen rond de grenszone met Nederland een kraamkolonie aanwezig is. Ook in de meest oostelijke zone in Waasmunster zijn er op basis van het tijdstip van recente waarnemingen indicaties voor een mogelijke verzamelplaats/kraamkolonie (weergegeven als vraagteken in de kaart).

VISONDERZOEK IN HET MOLSBROEK

Begin september heeft het INBO (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek) een visonderzoek uitgevoerd in het Molsbroek. Het was de bedoeling om roofvissen zoals baars en paling te vangen en deze te onderzoeken op aanwezigheid van giftige stoffen zoals zware metalen, dioxines, PCB's, ... Deze vissoorten zijn eveneens prooidier voor de otter, die als top van de voedselpiramide in waterrijke gebieden heel gevoelig is voor de accumulatie van dergelijke gifstoffen in zijn lichaam.

Het vangen van de vissen gebeurde via elektrovisserij. Dit is een vangtechniek waarbij een elektrische stroom door het water wordt gestuurd.

Vissen raken daardoor gedesoriënteerd en verdoofd. Zo kunnen de vissen dan gemakkelijk verzameld worden met een schepnet. In het Molsbroek werden opvallend veel kleine vissen gevangen van soorten als rietvoorn, snoek, baars, zeelt en zonnebaars.

Deze laatste soort is een kleurrijke exoot die met duizenden exemplaren aanwezig moet zijn in het Molsbroek. Kleine vissen zijn een ideale snack voor viseters als blauwe reiger, lepelaar, aalscholver en grote zilverreiger.

Zij waren dan ook opvallend aanwezig in het Molsbroek afgelopen najaar. Het resultaat van het visonderzoek ('hoe giftig zijn onze vissen?') zal in de loop van volgend jaar bekend worden gemaakt.

**OPNIEUW STEUN BESCHIKBAAR
VOOR DUURZAME PROJECTEN**

Overall groeit het besef dat de manier waarop we energie en grondstoffen verslinden en afval produceren, de planeet vroeger dan later onleefbaar zal maken. De urgentie is er dus, maar veel mensen worstelen met de vraag hoe ze dat kunnen doen, hun manier van leven omgooien.

Het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer (FDME) is een unieke samenwerking van het afvalbeheerbedrijf Indaver en de milieuverenigingen Actiecomité ter Beveiliging van het Leefmilieu op Linkeroever en in het Waasland (ABLLO vzw) en de Bond Beter Leefmilieu (BBL). Het Fonds wil mensen, organisaties en bedrijven inspireren tot gedragsverandering door duurzame en vernieuwende projecten rond materialen- en energiebeheer te ondersteunen.

Een **onafhankelijke jury** kiest de bekroonde projecten. Sinds 2007 gaf het Fonds, dat wordt beheerd door de Koning Boudewijnstichting, al 1,5 miljoen euro voor 150 projecten voor de vergroening van Vlaanderen.

Het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer steunt elk jaar 3 projecten die voor een meer circulaire, duurzame omgang met materialen en energie zorgen. Het project ontvangt daarvoor tot **40.000 EUR per jaar**. Vernieuwing en samenwerking staan centraal.

Meer info : <https://hetgroenewaasland.be/klik>

Recent gesteunde projecten:

—>> Ga eerst naar hetgroenewaasland.be/klik

Centrum Economische Ongehoorzaamheid

Leuven repair center, op naar 3000 textielherstellingen/jaar voor burgers, winkels, bedrijven
Kleding verstellen/herstellen i.s.m. sociale economiebedrijven, om moeilijk inzetbare mensen de kans te geven technische vaardigheden/talenten te ontwikkelen. <https://maakbar.org/index.php/nl/>

Pomona : herstellende landbouw in vlaanderen volgens het pomona model

Burgergroepen die willen starten met een coöperatieve lokale boerderij voor herstellende landbouw, vanuit Panama ondersteunen/begeleiden, om zo het proces te versnellen. <https://www.pomonavzw.be/>
<https://www.youtube.com/watch?v=ilay2ELF7L8>

Bond Beter Leefmilieu

Is jouw huis al geschikt voor een warmtepomp? doe mee met de comfort challenge

Mensen laten ervaren of een warmtepomp haalbaar is in hun woning en hen doorverwijzen naar deskundig advies om een renovatieplan uit te werken.

<https://www.ecobouwers.be/zetmop50>
www.bondbeterleefmilieu.be

Klimaatpunt vzw Pajottenland & Zennevallei

Circulair pajottenland: hoe passen aannemers circulariteit bij totaalrenovatie concreet toe?

Drempels/oplossingen met hen bekijken via het opstarten van testcases met energierenovatie van leegstaande panden in kleinschalige (sociale) renovatieprojecten (project WarmNest).... www.klimaatpunt.be
<https://www.klimaatpunt.be/blog/interview-met-marcel-eigenaar-van-een-gerenoveerd-warmnest-pand>

Labland : Binnengebieden als katalysator voor circulaire bouwblokrenovatie

Modelleren van circulaire energie-, water-, materiaal-, mobiliteits- en ecosysteemdiensten vanuit binnengebieden voor collectieve renovaties, en ontwikkelen van toolbox/maquette. www.labland.be

Atelier Circuler/urban mining

Met partners, recupereren van stedelijk afval in een materialenbank, om het te verkopen/opdrachten uit te voeren/producten te vervaardigen, of om workshops te geven. <https://ateliercirculer.be/materialenbank-leuven/>

https://kbs-frb.be/nl/fonds-duurzaam-materialen-en-energiebeheer-oproep-projecten-met-regionale-focus-voor-meer-2?utm_source=&utm_medium=e-mail&utm_campaign=20231108_climate_NL

https://kbs-frb.be/nl/ondersteunende-individue-n-en-organisaties?search_grant_terms=22933

BASISBEREIKBAARHEID IN HET WAASLAND

Begin januari 2024 rondt De Lijn de invoering van Basisbereikbaarheid af in het Waasland. Technici, politici en burgerbewegingen hebben de voorbije jaren gewerkt aan het 'wervend maken' van het regionale ov. Een onmogelijke opdracht binnen het verrommelde Vlaanderen en gelet op de budgettaire beperking.

Op het treynet wijzigt er bijna niets.

Hier is het nog een jaar wachten op aanpassingen, zoals op de S-trein Antwerpen – Lokeren die om het half uur gaat rijden tot Dendermonde en op de tariefaanpassingen, maar zonder tariefintegratie met De Lijn. Kortom, het treynetwerk als hoogste vervoerslaag en ankerpunt voor de rest van het ov-netwerk (aldus "Roadbook Fasering Basisbereikbaarheid, Vervoerregio Waasland") blijft onaangeroerd. Reden? Gebrek aan visie, ambitie en vooral een gebrek aan (h)échte samenwerking?

Nieuw aanbod in de vervoerregio op het stads- en streekbusnet. De oude lijnummers van de bus blijven zo veel als mogelijk ongewijzigd voor de klok-vaste diensten, bijvoorbeeld lijn 21 De Klinge – Sint-Niklaas – Sinaai. De varianten, meestal spitslijnen, krijgen een hiervan afgeleid nummer, bijvoorbeeld 211 en 212. Lijn 1, Stadslijn Sint-Niklaas, vervangt de huidige lijnen 1, 2, 3 en 4. Bespaart men hier door de inzet van half zoveel middelen? En sommige wijken krijgen een halte in één richting of helemaal geen bus meer. Andere buurten krijgen een klok-vaste streekbusdienst. De klant blijft met vele vragen zitten. Waarom een bus om het kwartier van Sinaai, Belsele naar Sint-Niklaas (lijn 21), terwijl er ook nog een trein om het half uur rijdt? En waarom er slechts om het half uur naar Sint-Gillis-Waas wordt gereden? En waarom wordt er niet meer naar Hulst gereden? Welke toegevoegde waarde(n) worden bereikt met deze netvernieuwing: sociaal, economie en op vlak van milieuwinst? Daarop geeft het Roadbook geen antwoord.

Haltes en Hoppinpunten. Door de afstand tussen haltes te verruimen tot minimum 400 meter in centrumsteden en 600 meter elders wil men de snelheid en de stiptheid van de busdienst verbeteren, zegt men. In hoeverre wordt dit gerealiseerd met minder haltes? Bovendien wil men alle haltes aan Hoppinpunten naadloos toegankelijk maken tegen 2030. Nu is zeker, dat de treinstations hier niet aan zullen beantwoorden, niet voor 2050 met

Levenskwaliteit realiseren is nog iets anders dan haltepalen (ver)plaatsen. De tijdstip- en afstandsgevoeligheid, daar is nog veel werk aan.

1

Stadslijn Sint-Niklaas

21

(Meerdonk) – De Klinge – Sint-Gillis-Waas – Sint-Niklaas – Belsele – Sinaai

211

De Klinge – Meerdonk – Sint-Gillis-Waas – Sint-Niklaas

212

Sint-Niklaas – Belsele – Lokeren

het huidige beleid. Door middel van Hoppin wil men de aansluiting verbeteren, zegt men. Hoe zit het met de -verzekerde- aansluiting van tram en bus aan P+R-Melsele, of van trein en bus aan station Temse, of van veerboot en bus aan Kruikebe-Veer?

Doorstromingsmaatregelen. Gelet op de zwakke verhouding inzake ov-gebruik (trein, tram, bus = minder dan 8%) in tegenstelling tot de wagen (65%) wil men hier verandering in brengen... met doorstromingsmaatregelen. Dit is een halve waarheid. In onze regio speelt vooral de lintbebouwing, ver van centra en voorzieningen, een onomkeerbare en onbetaalbare rol. Zelfs Jan/Jeanne-met-de-pet heeft vaak een eigen auto, eigen parkeerplaats en denkt vooral aan zijn/haar gemak op tal van bestemmingen, uitgerust op maat van de auto, of de salariswagen. Want ook aan het omgevings- en parkeerbeleid wordt er niets aangepast. Denk maar bijvoorbeeld aan de

hervestiging van het ziekenhuis VITAZ buiten Sint-Niklaas.

Enfin, hoe gaat men „Beweeg mee naar minder CO2” realiseren, ten voordele van minder auto-cultuur en tegen minder kosten? Zo blijven de buslijnen 82, 84 en 85, samen om het kwartier, naast tram 3 rijden tot Antwerpen-Linkeroever terwijl er geen aansluiting met de trein gerealiseerd wordt bij station Bevern.

Fred Van Remoortel

www.delijn.be/nl

www.hetgroenewasland.be/klik

huismussen- telweekend 2024

DE HUISMUS

Passer domesticus – Moineau domestique – House sparrow – Haussperling

De huismus is verkozen tot vogel van het jaar 2024. Met 27% van de stemmen bleek de huismus een echte publieksliefeling die de spreeuw, zwarte roodstaart, huiszwaluw en gierzwaluw ver achter zich liet. De huismus volgt de putter op als vogel van het jaar 2023.

Iedereen heeft ongetwijfeld ooit al een huismus (Passer domesticus) gezien. In de meeste gemeentes vind je wel meerdere populaties terug van de huismus. Laat je hier echter niet door misleiden want de huismus doet het de laatste jaren niet goed. Sinds 2007 neemt het aantal huismussen zelfs met meer dan 42% af. Hij staat dan ook op de rode lijst van kwetsbare soorten.

De huismus verkiest de buurt van (oudere) huizen, gebouwen of boerderijen, in een groene omgeving. Bij voorkeur een rommelige indeling waar struiken, bomen, groene en grijze open ruimte, waterpartijen en schuil- en nestmogelijkheden in elkaars buurt liggen.

VOGEL van het jaar 2024

Huismussen zijn koloniebroeders. Een gezonde kolonie bestaat uit een 20-tal paartjes. Nesten worden gemaakt in gaten en kieren van gebouwen, onder dakpannen en in mussenloften. Ze zijn dus volledig afhankelijk van menselijke bebouwing. Huismussen gebruiken vaak meerdere jaren hetzelfde nest.

Het dieet van een huismus bestaat voornamelijk uit zaden, tafelrestjes en in mindere mate insecten. De jongen worden bijna uitsluitend gevoederd met insecten, waaronder heel veel bladluizen.

In 2024 vindt het huismussentelweekend plaats op 23 en 24 maart.

De eilandengroep **Tuvalu** wordt de komende jaren onbewoonbaar door **klimaatverandering**. Het is het eerste land dat verdwijnt door de stijging van de zeespiegel. Internationale hulp komt moeilijk op gang, maar er lijkt nu een oplossing voor de inwoners ???

Meer lezen :

www.youtube.com/watch?v=QB7smuDUwclM

STAP MEE IN DE KLIMAAT-MARS

START 13U
NOORDSTATION BRUSSEL

WANT ELKE TIENDE VAN EEN GRAAD TELT

3 DECEMBER 2023

KLIMAATMARS.BE

Zie ook : www.hetgroenewaasland.be/kalender of www.hetgroenewaasland.be/klik
NPW == Natuurpunt Waasland

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

bezoekerscentra in het Waasland

Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, Sint-Gillis-Waas

info@panneweel.be www.panneweel.be

Bezoekerscentrum Molsbroek Molsbergenstraat 1, 9160 Lokeren

09 348 30 20 info@vzwdurme.be www.vzwdurme.be

Natuurpunthuis Waasland Grote Baan 197 /bus 1 9120 Melsele

03 722 15 37 info@natuurpuntwaasland.be www.natuurpunt.be

Natuurhuis NPW Scousele Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

0473 72 66 15 natuurpuntscousele@gmail.com www.natuurpunt.be

Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef 3B, B-9120 Beveren

0472 77 37 47 info@hortus-ter-saksen.be www.hortus-ter-saksen.be/programma.html

Vrijdag 8 december 2023

NP Waasland Zuid voordracht Bijen, nuttig zijn ze zeker! Om 19.30u. Zie vorig nummer.

Ben je ook bezorgd over de achteruitgang van het bijenbestand? Ben je bereid om met ons te kijken wat je zelf kan bijdragen om dit probleem op te lossen?

Lezing door dr. ir. Stephanie Schelfhout Postdoctoral researcher LIFE Nardus & Limosa Universiteit Gent Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen Vakgroep Omgeving Forest & Nature Lab (ForNaLab).

In CC De Kouter Koutermolenstraat 8 Belsele.

Inschrijven 052 46 00 58 christelstrybos@hotmail.com

Zaterdag 9 en zondag 10 december 2023

Oxfam Wereldwinkel Beveren. Cadeaudagen Zie elders

Zondag 10 december 2023

NP Waasland Noord Wintermarkt

Na een geslaagde en gesmaakte eerste editie in 2022,

zetten we ook dit jaar de Wintermarkt op het programma. Verschillende standhouders bieden unieke en betaalbare eindejaarscadeau's in een sfeervol kader. Zoals altijd zullen er ook hapjes en drankjes voorzien worden. Voor meer info: www.Panneweel.be 10-17u Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, Sint-Gillis-Waas

Donderdag 14 december 2023

Hortus ter Saksen

De Tuinen en de Natuur van Madeira. 20 - 22 u.

Meer info : zie september nummer

Madeira wordt wel eens het bloemeneiland genoemd.

Terecht! De geografische ligging, de vulkanische oorsprong, het reliëf, de oceaan en het subtropisch klimaat

zorgen ervoor dat er een aantal natuurlijke habitats ontstaan waarin een zeer grote diversiteit aan planten kan

groeien. Deze voordracht wordt gebracht door Hortus

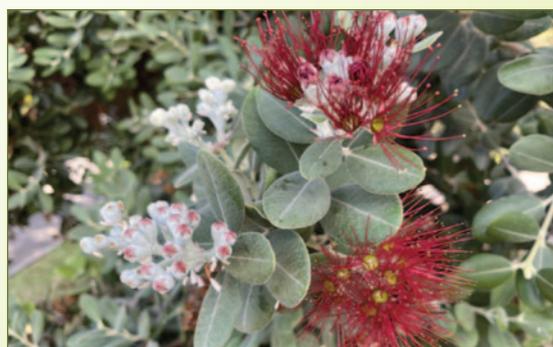
bestuurslid François Seghers, natuur- en plantentuingids

met een passie voor tuinenreizen die in 2022 naar Madeira

trok.

Inschrijven noodzakelijk via info@hortus-ter-saksen.be

Inschrijven noodzakelijk via info@hortus-ter-saksen.be

Zondag 17 december 2023

NPW Scousele Watervogeltelling

Waesmeer, Tielrode broek, Roomacker, Durmemonding

tot Mirabrug

Info gerry.heyrman1@telenet.be 0498 577 224

www.hetgroenewaasland.be/klik

Zondag 7 januari 2024

Hortus ter Saksen Luswandeling Wuustwezel – Loenhout. 20 km, GR5 en plaatselijke routes

Verscholen achter het Groot Schietveld ligt een stukje Voorkempen met oude heidegebiedjes, kasteeldomeinen en het Uilenbos.

Heérlijke wandelrust om een nieuw jaar te beginnen!

Afspraak: 9.30 uur op de parking van de Gasthuishoeve (bibliotheek en dienst voor toerisme), Dorpsstraat 36 2990 Wuustwezel
 Inschrijven 0475/92.34.84
 freddy.moorthamer@skynet.be

NP Waasland Noord Nieuwjaarswandeling Kreeken van Saleghem 13u30 – 17u

Zet het nieuwe jaar in met een frisse kop. We wandelen 5 km in het krekengebied en sluiten af met een kop warme soep. Stevige wandelschoenen of laarzen zijn nodig. Gratis, maar om praktische redenen graag inschrijven via Panneweel.be.

Info : edwin@panneweel.be of 0496 32 03 78
 Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2 Sint-Gillis-Waas

Vzw Durme Winterse familiewandeling in het Molsbroek om 14.00 uur Een winters landschap kunnen we niet beloven, maar ook zonder sneeuw en ijs is het Molsbroek in januari een pracht voor het oog. Op deze laatste dag van de kerstvakantie neemt gids Hilde groot & klein mee op pad en laat iedereen genieten van al het moois aanwezig. Inschrijven is wordt wel aangeraden.

Afspraak: 14u bezoekerscentrum Molsbroek, Lokeren
 Meer info: info@vzwdurme.be

Woensdag 10 januari 2024

NPW Scousele PlantenStudieGroep Scousele “Scousele – PSG”. (Ook op 14.02 en 13.03)

Natuurhuis Steendorp. Alle plantenliefhebbers welkom. Info en verplichte inschrijving: 0473 72 66 15
 natuurlandscousele@gmail.com

Donderdag 11 januari 2024

Fietsersbond Sint-Niklaas Nieuwjaarsreceptie en viering van 20 jaar om 19.30 u.

We starten met een panelgesprek met de Sint-Niklase politici en vragen om te reageren op ons memorandum met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen 2024.

Plaats: de grote zaal van Avansa, Rode Kruisstraat 23 te Sint-Niklaas.

Gelieve om praktische redenen je komst te melden **vóór 28 december 2023** op sintniklaas@fietsersbond.be.

Zondag 14 januari 2024

NPW Scousele Temse – Watervogeltellingen

(Ook op zondag 18.02)

Watervogels tellen in Waesmeer, Tielrode broek, Roomacker Tielrode, Durmemonding tot Mirabrug en Klein Broek. Info + inschrijven: gerry.heyman1@telenet.be – 0498 57 72 24

Vrijdag 19 januari 2024

Vzw Durme Over Papua & Paradijsvogels. Om 19.30 u.

Patrick neemt ons vanavond mee op zijn reis naar het verre Papua New Guinea en vertelt aan de hand van foto's over zijn ervaringen en waarnemingen in dit prachtige land. Natuurlijk mogen dan ook de paradijsvogels niet ontbreken. Deze zangvogelfamilie komt enkel voor in (de omgeving van) Papua.

Waarom ze die naam hebben, zal snel duidelijk worden bij het zien van de foto's! Info: info@vzwdurme.be
 In het bezoekerscentrum Molsbroek, Lokeren.

Dinsdag 23 januari 2024

Hortus ter Saksen vzw Onder het maaiveld: mycorrhiza, een web van schimmeldraden Van 20 – 22 u

“We weten meer over de beweging van de hemellichamen dan over de bodem onder onze voeten...” stelde Leonardo da Vinci in de 15e eeuw vast. En Franklin Roosevelt zei ongeveer een eeuw geleden “een natie die zijn bodem vernietigt, vernietigt zichzelf!” En ergens tussenin, einde 19e eeuw, merkte Albert Bernhard Frank op dat dennen beter groeiden in bosgrond die doorweven was van schimmeldraden en hij noemde dat verschijnsel ‘mycorrhiza’. Het zou nog een eeuw duren voor de betekenis, belang en noodzaak van deze bijzondere, zelfs levensnoodzakelijke, wortel-schimmel-symbiose op z'n volle waarde werd geschat voor groei en ontwikkeling van zowel wilde planten en vegetaties als van gecultiveerde planten.

In het ontzaglijk uitgebreide, gevarieerde en complexe netwerk van levende organismen vlak onder onze voeten, spelen de schimmels die op een of andere manier een relatie aangaan met de wortels van planten een cruciale rol omdat

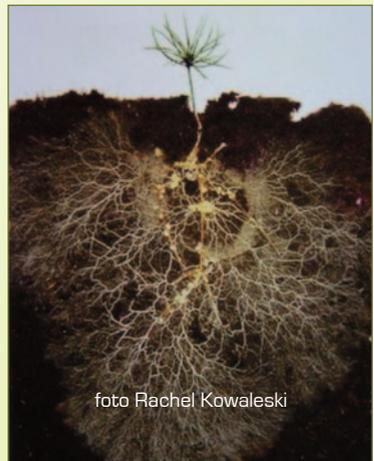

foto Rachel Kowaleski

alle voedselkringen nu eenmaal beginnen bij planten! Om de 'taal' van al dat ondergronds gewriemel te begrijpen, maken we kennis met de verschillende strategieën van de mycorrhiza-schimmels, de diversiteit aan betrokken zwamsoorten en de manier waarop ze hun nuttige functies invullen zoals toevoer van water en voedingsstoffen, bescherming tegen diverse belagers en bedreigingen uit het milieu.

Freddy Moorthamer, begeleider van onze natuurtochten, brengt een verhaal over Mycorrhiza, schimmels en symbiose.... In Hoeve Hof ter Saksen, Beveren

Deelname: € 5 p.p. incl. drankje. Inschrijven op voorhand noodzakelijk. Geef naam deelnemer[s] door via info@hortus-ter-saksen.be. Inschrijving is pas definitief na overschrijven van 5 euro te betalen op rekeningnummer BE86 1030 5638 4350 van Hortus ter Saksen vzw met vermelding van: 'Mycorrhiza', en naam deelnemer[s]

NPW Scousele Infoavond paddenoverzet 20u – 22u
De paddenoverzetactie draait op volle toeren van half februari tot eind maart. Misschien heb jij ook wel zin om ons gemotiveerd team te versterken? Iedereen is welkom op de infoavond waar je alles te weten komt over de paddentrek en de overzet.

Info + inschrijven: natuurpuntscousele@gmail.com – 0473 72 66 15. In Natuurhuis Steendorp

Zaterdag 27 januari 2024

NPW Scousele Telling meeuwslaapplaatsen.
Vertrek 17u. Info + inschrijven: 0498 57 72 24. gerry.heyman1@telenet.be
Orlaylaan Temse thv 't Kompas

Zondag 28 januari 2023

Natuurpunt waasland ZUID & NOORD

Busreis naar Zeeland

Ontdek hoe prachtig de natuur in de winter kan zijn met deze vogelexcursie.

Rond 9.30u komen we aan in het gebied rond Ouwkerk waar ook het museum voor de watersnood staat. Daar schuimen we de krekken en buitendijkse slikken af. Daarna trekken we naar Prunjepolder op zoek naar nog meer moois. Onze volgende halte is Brouwersdam om er naar de zeevogels te kijken, waarna we gaan middagmalen in Stellendam. De tocht daarna hangt wat af van de omstandigheden, maar we denken aan de slikken van Flakkee, Den Bommel, de Oesterdam,...

Vertrek om 7.30u Syntra Hoge Kouterstraat Sint-Niklaas. Terug rond 20u

Meenemen: Picknick voor 's middags

Inschrijven op www.natuurpunt-zuid-waasland.

Daarna stort je 30 euro [ledenprijs] of 35 euro [niet-leden] op het rek. nr. van NPW Zuid: BE03 7350 4628 8384 met vermelding 'Zeelandreis'

Info Johan.vercauteren.npzw@gmail.com
0474/ 71 51 20

NPW Scousele Het Grote Vogelweekend. 14u – 16u
Kom kijken en luisteren bij onze vogelvoederplek.

Het Natuurhuis is open.

Wil je samen met ons de tuinvogels bewonderen tijdens het Grote Vogelweekend op zondag 28 januari om 14u.? We verzamelen bij het Natuurhuis in Steendorp, waar we de vogels van dichtbij observeren via de vogelwand. Als het weer niet meewerkt, hebben we een alternatief plan in het Natuurhuis. In ieder geval voorzien we boeiende uitleg over onze gevederde vrienden, een kleine projectie en een leuke quiz. We hopen je daar te zien!
Natuurhuis Steendorp

Donderdag 01 februari 2024

NPW Scousele

Natuurfotografie voor beginners "Scousele – KLIK"
In Natuurhuis Kapelstraat 170A Steendorp
Op uitstap in de omgeving of opleiding en bespreking van gemaakte foto's. Staat open voor elke beginner die in groep wil werken.

Info en verplichte inschrijving: 0473 72 66 15
natuurpuntscousele@gmail.com

Zaterdag 3 februari 2023

Waasland Zuid organiseert vier workshops: Vier elementen verbinding van 14u tot 17u.

1) Verbinding met jezelf en de natuur nodig?
(de volgende op 20 april, 15 juni en 21 september)
In deze **vier workshops** ga je de verbinding aan met de natuur en met jezelf. Via de vier elementen aarde, lucht, vuur en water verken je jezelf in telkens een andere workshop met een ander thema.
Aarde is het element van het lichaam en de zintuigen. In de eerste workshop zal je de natuur in je opnemen via je zintuigen en leer je aandacht hebben voor de grenzen van je lichaam. Je staat ook stil bij het thema dankbaarheid. Hierbij hoort de winter.

Lucht is het element van de gedachten en communicatie. Je staat stil bij wat gedachten met je doen, hoe de natuur je hierin kan ondersteunen en welke rol je ademhaling kan spelen. Bij dit element hoort de lente.

Vuur is het derde element dat aan bod komt en staat voor groei, ontwaken, transformatie en intuïtie. Je verkent de natuur in al zijn kracht. Waarin wil jij wat meer krachtig zijn? Hierbij hoort de zomer.

Water is het laatste element dat je verkent, dit keer in de herfst. Water staat voor emoties waarmee je leert omgaan. Is zelfzorg en loslaten een thema voor jou?

In deze vier workshops sta jij en de natuur centraal. Je krijgt een mix van mindfulness en bosbaden. Geen ervaring vereist! Er zullen, met minimale theorie, vooral oefeningen aan bod komen.

Het is een meerwaarde om deel te nemen aan alle vier de bijeenkomsten. Zo kan je een bredere ervaring opbouwen en krijg je een beter zicht op wat mindfulness

voor jou kan betekenen. Je kan er ook voor kiezen om alleen deel te nemen aan de sessie(s) van jouw keuze/interesse.

We werken met een klein groepje van maximum een tiental deelnemers. Voor iedereen die kennis wil maken met mindfulness, voor wie verbinding zoekt en zich wil openstellen. Ook geschikt als eventuele opfrissing van je mindful-

ness skills.

Waar: op een mooi privédoein, Olmenstraat Sint-Niklaas. Prijs per workshop: 15 euro lid/ 18 euro niet lid
Info: rikavandewalle@hotmail.com
Inschrijven verplicht; www.natuurpunt-zuid-waasland.be

Zondag 4 Februari 2024

Hortus ter Saksen Luswandeling Klein Sinaai – Stekene 22 km knooppunten, Streek-Gr Waas en Reynaertland Kleine percelen, bolle akkers en hooilanden afgeboord met populieren en knotwilgen... dit is typisch Waasland. Over de Stekense vaart komen we in het laatste stiltegebied van Oost-Vlaanderen: De 'Fondatie van Boudelo', een van de rijkste, meest waardevolle natuurgebieden van de streek, te overschouwen vanop een acht meter hoge uitkijktoren. Afspraak: 9.30 uur aan de kerk, Kasteelstraat 2, 9190 Klein Sinaai (Stekene), Inschrijven werner.stuer@scarlet.be of 0494/75.84.87

Zondag 11 februari 2023

NP Waasland Noord Valentijnswandeling 13u30-17u Gids Edwin neemt jou en je geliefde of beste vriend(in) mee de natuur in voor een wandeling in de Meerdonkse polders. Na de wandeling is er koffie en gebak. Stevige wandelschoenen of laarzen zijn nuttig. Gratis, inschrijven niet verplicht maar om praktische redenen aangeraden. Info : edwin@panneweel.be of 0496 32 03 78 Natuurhuis Panneweel, Krekeldijk 2, Sint-Gillis-Waas

Zondag 18 februari 2024

NPW Scousele Temse – Watervogeltellingen Watervogels tellen in Waesmeer, Tielrode broek, Roomacker Tielrode, Durmemonding tot Mirabrug en Klein Broek. Info + inschrijven: gerry.heyrman1@telenet.be – 0498 57 72 24

Woensdag 21 februari 2024

Hortus ter Saksen Vlinders lokken naar je tuin 20 – 22 u. We constateren het iedere zomer: er vliegen van langsom minder vlinders rond. Toch kan je in je eigen tuin daar zelf heel wat aan doen. Deze avond ligt de klemtoon op het lokken van vlinders. Hiervoor krijgen we eerst een korte inleiding over de le-

venswijze en de levenscyclus van vlinders. Want om vlinders in je tuin te krijgen, is er meer nodig dan nectarrijke bloemen. De volwassen vlinders drinken van verschillende soorten bloeiende planten, maar hun rupsen hebben andere en meer specifieke waardplanten nodig om van te eten.

Dries De Bock geeft ons deze avond voorbeelden voor het inrichten van onze tuinen zodat we maximaal vlinders aantrekken. Hoe maken we het vlinders en hun rupsen gemakkelijk? Waarmee moeten we rekening houden? Welke (inheemse) planten kiezen we best? Hoe verhogen we in het algemeen de biodiversiteit waardoor we in de komende zomers opnieuw van meer vlinders kunnen genieten? Spreker Dries De Bock is bioloog, optieplantkunde. Hij heeft een grote interesse voor ecologie en is sterk begaan met het verlies aan biodiversiteit. Hij bekijkt onze leefomgeving, de natuur of een tuin op zo'n wijze dat de biodiversiteit er toeneemt en geeft ons hiervoor veel eenvoudige tips.

In Hoeve Hof ter Saksen, 9120 Beveren
Inschrijven op voorhand noodzakelijk via info@hortus-ter-saksen.be. Deelname: € 8 p.p. incl. drankje

Vrijdag 23 februari 2024

NPW Scousele

Start kleine vogelcursus – 3 theorie – 3 uitstappen
Info + inschrijven: natuurpuntscousele@gmail.com – 0473 72 66 15, Natuurhuis Steendorp
Meer info zie aparte aankondiging

Zaterdag 2 maart 2024

NP Waasland Noord SNUIT Braakballen pluizen
Wat is het menu van de kerkuilen in de Panneweel-schuur? We zoeken het samen uit.
Info en inschrijven : panneweel.be
Kenny Vereecken : kenny@panneweel.be
Natuurhuis Panneweel Krekeldijk 2 Sint-Gillis-Waas

Zondag 3 maart 2024

Ons Streven Grote zwerfvuilactie van 14 tot 17 u.

**KLEINE VOGELCURSUS
VOOR BEGINNERS
NPW Scousele**

Suskewiet, werkgroep vogels van NPW Scousele organiseert in het voorjaar van 2024 een korte vogelcursus voor beginners. De cursus bestaat uit drie theorielessen en drie uitstappen van half februari tot eind mei.

Geniet jij ook zo van die prachtige vogels in je tuin of op je wandelingen? Dan ben je niet alleen, want vogels kijken is populair tegenwoordig. Vorig jaar namen meer dan 50.000 mensen deel aan het Grote Vogelweekend van Natuurpunt. Maar hoe begin je daar aan? Vind je het moeilijk om de verschillende soorten uit elkaar te houden? Ben je geïnteresseerd in leuke en boeiende weetjes over vogels? Dan is deze cursus zeker iets voor jou. Je leert op een aangename en laagdrempelige manier de meest voorkomende vogels van bij ons (her)kennen en je komt meer te weten over hun bijzondere leven en gedrag.

Lesgever is **Johan Vercauteren**, bezieler van de grote vogelcursus van Natuurpunt Waasland kern Zuid. Theorielessen: telkens op vrijdagavond, in het Natuurhuis Steendorp, van 19u30 tot 22u.

Op 23 februari - 01 maart - 15 maart
Voor de pauze vertellen we wat je moet weten over vogels in het algemeen. Na de pauze zoomen we in op de meest voorkomende vogels om ze beter te begrijpen. Uitstappen: telkens van 09 tot 12.30u.

01 april Hof ter Saksen (Paasmaandag)
21 april Roomkouter en Fort van Steendorp (zondag)
26 mei Polders van Kruikeke bosgedeelte (zondag)

Prijs: € 50 euro (leden NP), € 70 (niet-leden NP)
Inschrijving kan bij natuurpuntscousele@gmail.com
Wacht niet te lang, want het aantal plaatsen is beperkt!

Foto roodborstje van Vroni Thomaes

NATUURHUIS IN STEENDORP

et Natuurhuis is in oktober open op zondagen 10 december; 14 januari; 11 februari; 10 maart open van 14 tot 17 u. Je kan er terecht voor een sanitaire stop, een drankje, een gezellige babbel en info over de streek en je hebt een prachtig uitzicht van op het dakterras. Kom wandelen in onze mooie streek en spring eens binnen! De vrijwilligers van NPW Scousele verwachten je.
Kapelstraat 170a 9140 Steendorp

WANDEL JE GRAAG ?

Ga eens kijken naar :
hetgroenewaasland.be/wandelingen

POLDERS VAN GROOT-KRUIBEKE

Gratis polderwandelingen aangeboden door de Vlaamse Waterweg en begeleid door de Barbiërgidsen. Verplicht inschrijven: info@barbiërgidsen.be
Meer info op: www.barbiërgidsen.be
Zo 07.01 14 tot 16 u. Dialectenwandeling
Zo 04.02 14 tot 16 u. Reeën en wintervogels
Zo 03.03 14 tot 16 u. Te droog of te nat?

PADDENOVERZET TEMSE

OPROEP:

Ook dit jaar helpen we padden, salamanders en kikkers de gevaarlijke straat oversteken naar hun voortplantingspoel in februari en maart. Daarom worden er schermen en emmers gezet. Onze vrijwilligers brengen, twee keer per dag, de amfibieën naar de veilige overkant. Wil jij ook meewerken, al is het maar een paar keer, laat het ons weten. Kom naar de infovergadering op 23 januari 2024 20 u in het Natuurhuis Kapelstraat 170 a Steendorp. Overzetplaatsen: Kerkstraat, Smesstraat, Tekenaarslaan en Scouselestraat. Contact leovdheyden@telenet.be

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift,
43ste jaargang - nr 4; 15 december 2023 - nr 232
 coördinatie ABLLOvzw

**Werk mee aan een
 groener Waasland !**

Abonneren kan door
8 Euro over te schrijven
 op BE39 7310 4317 9119

**HET GROENE
 WAASLAND**

BOEEL
 DRUKKERIJ
 Kerkestraat 43,
 9220 Hamme
 052 47 31 73
 www.drukkenijboelbe

REDACTIE : Marc Tremmelmans, Jenny De Laet, Astrid Martens,
 Willem Boeckx, Nieve Van Hooyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant
 A la teksten voor het volgende nummer oeten binnen zijn **voor 5 januari 2024**
 bij Gilbert Cant tel. 03 775 19 31 groenewaastrand@gmail.com

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift *Het Groene Waasland* (=HGW of GW) kan dit

* door **8 EURO** over te schrijven
 naar **BE39 7310 4317 9119**

Zie ook <https://hetgroenewaasland.be/abonnement>

* of via een contactadres van een vereniging, die U vindt op
<https://hetgroenewaasland.be/verenigingen>.

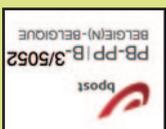

www.hetgroenewaasland.be/klik

Inhoud:

- 02 ...Hernieuwing abonnementHGW
- 03 ...Advertentie Oxfam Wereldwinkels advertentie
- 04 ...Eco-velo-ductNatuurpunt Waaskand
- 05 ...Beste natuurliefebberHGW
- 06 ...Eerbetoen aan Joseph Maes Fietzersbond Sint-Niklaas
- 07 ...Plan Mercatorknoop te Sint-NiklaasABLLOvzw
- 14 ...Dossier t: 15/10/2023 - onderzoek in TielrodeOns Streven
- 15 ...Prijsuitreiking zomerzoektochtOns Streven
- 16 ...Roomacker,... zicht op uitzicht!Ons Streven
- 18 ...Lifetime achievement award trage wegen Ons Streven
- 18 ...Gezinsuitstap: zaterdag 26 augustusOns Streven
- 19 ...'Nacht van de Duisternis'Ons Streven
- 20 ...Vleermuisnieuws: mopsvleermuis 2023 updatevzw Durme
- 22 ...Visonderzoek in het molsbroekvzw Durme
- 23 ...Opnieuw Steun beschikbaar voor duurzame projectenABLLOvzw
- 24 ...Basisbereikbaarheid in het WaaslandABLLOvzw
- 26 ...De huismusABLLOvzw
- 26 ...De KLIMAATMARS op 3 december 2023ABLLOvzw
- 27 ...KalenderHGW

P 708696
 1 9100 Sint-Niklaas
 Artifikiekantoor :

Hoofdredactie Dirk Hylebos - 052/46 30 51
Vormgeving en coördinatie : Gilbert Cant, 03 775 1931 Maria Van de Vyver
e-mail : groene.waasland@gmail.com
Abonnement 8 EURO Oplage 1300 exemplaren
Het Groene Waasland verschijnt in februari,
 mei, oktober en december.